

بسمه تعالی

نشست تخصصی الزامات روش و رویکرد در تکوین تمدن نوین اسلامی با تأکید بر رشد اسلام هراسی

در پاسخ به دعوت موسسه مطالعاتی صدرا در مشارکت علمی و پژوهشی محققان راهبردی در موضوع سیر تکوین تمدن نوین اسلامی، دومین نشست تخصصی دانشگاه عالی دفاع ملی با حضور آقایان حجت‌الاسلام دکتر مهاجرنیا، حجت‌الاسلام دکتر قائمی نیا، جناب آقای دکتر حکمت نیا، حجت‌الاسلام دکتر رضائی، آقایان دکتر عساریان نژاد و دکتر سام دلیری در دفتر مطالعات تحول در مدیریت راهبردی دانشگاه در شهر مقدس قم با موضوع "الزامات روش و رویکرد در تکوین تمدن نوین اسلام با تأکید بر رشد اسلام هراسی" در تاریخ ۹۴/۵/۳ برگزار گردید.

در آغاز نشست دکتر عساریان نژاد مقدمه‌ای را بر سه محور رویکردهای تمدنی، زنجیره‌های تکوین تمدن و روندهای اسلام هراسی با تأکید بر نظریه مصاف و تقابل بیان نموده و ضمن تشریح روندهای تقابل در تمدن اسلام و غرب از نگاه حضرت امام خمینی^(ه) و امام خامنه‌ای^(مدظله‌العالی) به رویکرد استعماری و فرا استعماری غرب در بهره‌گیری از تئوری نبرد تمدن‌های هانتینگتون و تولید زنجیره‌های تهاجم و نفوذ بر اندیشه و عملکرد جهان اسلام در شرایط کنونی پرداخت و سپس متکی بر دو اصل اصالت و معاصرت در شکل‌دهی تمدن نوین اسلامی به ویژگی‌های اسلام ناب محمدی(ص) و اسلام آمریکایی در نظریه امام خمینی^(ه) پرداخته و بر همین اساس به نقد اهداف و نیات غرب در یک تقابل تمدنی علیه جمهوری اسلامی ایران اشاره و شکل‌گیری نهاد و ریشه اسلام هراسی را بر این اساس تفسیر و در پایان سخن خود نظریه تعامل مثلثی و تهاجم سه شاخه‌ای را در مصاف با اندیشه جاهلیت مدرن که امروز تجلی لیبرالیسم و تمدن غربی علیه تمدن توحیدی و نوین اسلامی می‌باشد را مورد تأکید و تشریح قرار داد.

سپس حجت‌الاسلام دکتر رضایی به بیان آسیب‌های موجود در سیر تکوین تمدن اسلامی پرداخته و سه رویکرد را در ظهور و بروز اسلام هراسی مطرح نمود. ایشان سه محیط جمهوری اسلامی ایران، جهان اسلام و نظام جهانی را مورد اشاره قرار داده و مهمترین آسیب در بخش داخلی را به ضرورت‌های پویاسازی فقه حکومتی و کارآمدسازی آن در مدیریت امور گوناگون قدرت در نگاه اسلام برشمرده و امکان ناکامی در پیشرفت و کارکردهای دینی در جمهوری اسلامی ایران را از جمله محورهایی برشمرده که هیچگاه نباید اجازه ظهور و بروز آن را داده و سعی شود تا با دفع محورهای تفرقه، خرافه، بدعت و یا بی‌توجهی به مواردی همچون فقه الاجتماع شرایط مستحدثه را به خوبی فهم کرده و موانع آن را پیش‌بینی و برطرف سازد. ایشان سپس به تعدد افکار و فرق انحرافی و استثمار ساخته در جامعه اسلامی اشاره کرده و درگیرسازی آنان با یکدیگر توسط جریان‌های استعماری و سرسلسله‌جنبانان تفکر غرب را از جمله آسیب‌هایی برشمرده که در اسلام آمریکایی می‌توان تمامی آنان را رصد و دنبال نمود.

در ادامه نشست حجت‌الاسلام دکتر مهاجرنیا نیز به ضرورت‌های شناختی و روندهای تکوینی تمدن نوین اسلامی پرداخت و با تشبیه شرایط اصلی و مبانی تمدن عصر امروز با عصر رسول اکرم^(ص) پرداخت و سه روند تقابل، تدبیر و توسعه جامعه اسلامی در زمان پیامبر اکرم^(ص) در قبال کفار، مشرکین و منافقین را به خوبی تشریح و توجه آن عصر با عصر امروز در قرن بیست و یکم و قرن امروز به محورهایی هم چون علم و فناوری، اقتدار دفاعی - سیاسی و جذابیت‌های فرهنگی و اجتماعی را بسیار مهم و کلیدی قلمداد نمود و شاهد مثال‌های زیبایی را به عنوان مبانی و اصول مورد توجه در طراحی تمدن نوین اسلامی براساس اسلام اصیل و نبوی بیان نمود و سپس به بیان احداثات و معاصرتهای پرداخته و نوسازی رویکردها، نهادها و ترتیبات سیاسی، راهبردی و برنامه‌ریزی‌های بلندمدت را در پنج حوزه سیاست، اقتصاد، فرهنگی اجتماعی، دفاعی - امنیتی و نیز علم و فناوری را بیان نموده و چهار ضرورت، حرکت جهادی، متوالی، پربصیرت و هوشمندانه را در روندهای تکوینی، تشریح و نحوه نفوذ آن را در این سیر ترسیم کرد.

حجت‌الاسلام دکتر قائمی‌نیا از دیگر شرکت کنندگان در این نشست در ابتدا به رویکردهای مقاوم، مقابل و مخالف با روند تحقق تمدن نوین اسلامی پرداخته و با مطالعه موضوعی اسلام هراسی به عنوان یک جبهه تاریخی در برابر تمدن اسلامی از عصر ظهور جریان‌های اشتراکی و استثماری غرب مورد تشریح قراردادده و سه حوزه نظری، عقلانی و معنوی را به عنوان سه محور مقابله و رویارویی که تاکنون غرب با تمرکز توان و قابلیت‌های خود توانست، ضعف‌ها و آسیب‌های کارکردی آن را در جامعه اسلامی مشخص و مورد تهاجم قراردادده و ظهور و بروز جریان‌های مخالف و مقاوم در برابر تمدن نوین را در جامعه اسلامی به صورت چهار گروه افراط گرا، روشنفکری وابسته، بی‌تفاوت و یا قائل به عمل سنتی و غیرسیاسی فراهم کرد و در مقابل آن جریان‌های انتقادگرا در قبال تمدن غرب و جنبش‌های فکری مستقل و انقلابی را در مصاف با چهار جریان مورد اشاره قراردادده و یک سنت دور و بی‌فایده‌ای را در برابر مقابله با تمدن غرب تبلیغ و ترویج کرد که نمونه بارز آن حمایت از تأسیس جریان القاعده و به تمرکز توان اسلام رادیکالی و ضدشیعی در مهار ژئوپولیتیک شیعه تا حمایت از جریان‌های سیاسی مخالف با اسلام انقلابی و ایجاد هسته‌های روشنفکری سکولار را می‌توان مورد توجه قرار داد. ایشان در ادامه با این سؤال که چاره مقابله با این رویکرد چیست به ترویج تفکر انتقادی در تولیدات و آرایه‌های تمدنی غرب و ایجاد جریان‌های همخوان اشاره نمود. اظهار امیدواری کرد که اینگونه نشست‌ها با نگاه راهبردی و کشف راه‌حل‌های خروج از مشکل و برخی بن‌بست‌های تمدنی مورد تأکید بیشتری قرار گیرد.

جناب آقای دکتر حکمت‌نیا از پژوهشگران پژوهشگاه فرهنگ و اندیشه اسلامی به عنوان آخرین شرکت‌کننده در این نشست به الزامات کشف و تبیین راه‌کارهای موثر در مقابله با موج اسلام هراسی و مقاومت در برابر روند تمدن نوین اسلامی پرداخت و دیدگاه خود را در دو عرصه توانمندی‌های درونی و ضعف‌های مترتب بر این حوزه و نیز قابلیت‌ها و

هوشمندی‌های رقیب و یا بدیل در بهره‌گیری از آرایه‌های رشد و توسعه در پیشبرد اهداف تمدنی برشمرده و به تشریح آن پرداخت، ایشان چهار محور کلیدی را به عنوان بنیان‌های برون رفت از مشکل و مسائل پیش‌رو در برابر اسلام هراسی و امواج حاصله از آن پرداخت که بنابر اهمیت آن به ضرورت‌های مطالعه تطبیقی، روش‌شناسی‌های تحلیلی و بررسی صحیح و نظام‌مند تحولات، طراحی الگوها و مدل‌های رشد و پیشرفت و نظام مدیریت راهبردی و پیاده‌سازی برنامه‌های کلان اشاره نمود و ضعف‌ها و فقدان سازوکارهای مدیریت و برون رفت از این شرایط را از جمله مهمترین عواملی برشمرد که موج اسلام هراسی را در سه حوزه کارگزاران سیاسی، گروه‌های اجتماعی و نهادهای رسمی و مردمی گسترانیده و عملاً در مواجهه با ضرورت‌های تحقق تمدن نوین اسلامی موجب بروز نگرانی‌هایی می‌گردد که اسلام هراسی برخی از اوقات به عنوان یک ابزار برخی اوقات به عنوان یک مانع برخی اوقات به عنوان یک نماد و برخی اوقات به عنوان یک ضرورت در برابر روند تحقق تمدن نوین اسلامی برنامه‌ریزی و بکار گرفته می‌شود و باید این حربه‌ها را از دست دشمن خارج نمود تا بتوان به سمت طراحی و پی‌ریزی روند مناسب در تحقق تمدن نوین پیش رفت در غیر این صورت دشمن به راحتی از منافذی همچون ضعف‌های دانشی و روشی، ناکارآمدی‌های شناخت واقعی و تحلیل صحیح، آسیب‌ها و خلاءهای رویکرد و مدلی و ضعف اهتمام بر رفع ناکامی‌ها و کاستی‌هایی که درزمینه پیشرفت و پیشران‌های پیشرفت همچون اندیشه‌های راهبردی می‌تواند بسیار مهم و مؤثر باشد، می‌تواند بر این روند تأثیر و جریان‌های مقاوم و یا مخرب را در بستر اسلام‌هراسی فعال نماید.

در پایان جناب آقای دکتر سام دلیری ضمن تشکر از شرکت‌کنندگان در نشست و تأکید تمامی محققان محترم بر بسترهای نظری ظهور اسلام هراسی و سازوکارهای دفع نفوذ و تأثیر آن بر روند تکوینی تمدن نوین اسلامی اظهار امیدواری نمود که در جلسه دیگری با حضور فرهیختگان دانشگاهی به نمادهای عینی ظهور اسلام هراسی در روند تمدن نوین اسلامی به تکمیل داده‌های این نشست پردازیم.

جلسه با ذکر صلوات در ظهر همان روز به پایان رسید. علاقه‌مندان محترم می‌توانند شرح کامل و مبسوط این نشست تخصصی را از دبیرخانه دفتر کرسی‌های نظریه‌پردازی دانشگاه عالی دفاع ملی و یا نشانی الکترونیک Nazarieh.sndu.ac.ir پیگیری فرمایند.

دفتر کرسی‌های نظریه‌پردازی
دانشگاه عالی دفاع ملی